

สังเคราะห์งานวิจัย

ฉบับที่ 10 ประจำเดือน ตุลาคม 2565

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรินทร์ รุจิรานุกุล
คณะครุศาสตร์

สถาบันวิจัยและพัฒนา มีบทสังเคราะห์งานวิจัยที่น่าสนใจ มาฝากผู้อ่านทุกท่านฉบับนี้เป็นงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัด

จันทบุรี เป็นผลงานวิจัยของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรินทร์ รุจิรานุกุล อาจารย์สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และผู้ร่วมวิจัย คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัฐฉญา แพทย์ศาสตร์ โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ปีงบประมาณ 2564 ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวมีแนวคิดมาจาก วิชาชีพหนึ่งที่สำคัญและมีความคาดหวังในการเป็นต้นแบบ การปฏิบัติตนที่ดี คือ ครู โดยอาชีพครูมีบทบาทหน้าที่สำคัญยิ่งต่อบุคคล สังคม และประเทศชาติ ครูเป็นผู้ที่ได้รับความเคารพยกย่องอย่างสูงจากสังคม และขณะเดียวกันสังคมมีความคาดหวังต่อครูว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิด มีความสามารถ ประพฤติปฏิบัติตนดีทุกด้าน ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับผู้เรียนและคนในสังคม สามารถดำรงชีวิตที่ค้ำจุนและมีความสุข ปัจจุบันมีกฎระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติของครูจำนวนมาก แต่ถ้าครูไม่มีความรู้ ความตระหนักในจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ก็จะส่งผลทำให้ครูแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบกับผู้เรียนและทำให้การพัฒนาด้านการศึกษาไม่เป็นไปในแนวทางที่กำหนดไว้ กล่าวได้ว่า ครูควร มีความประพฤติ การกระทำ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดอันถูกต้องค้ำจุน เป็นเรื่องที่สังคมชมชอบให้การสนับสนุน ที่ครูควรประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ตน แก่ศิษย์ เพื่อนร่วมงานและบุคคลทั่วไป เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตน ในการดำเนินชีวิตทั้งกาย วาจา ใจอย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถครองใจคน ให้ระลึกนึกถึงและอยากน้อมนำวิธีการปฏิบัติตนของครูนั้นไปปฏิบัติตาม หลักการครองใจคนจะทำให้บุคคลระลึก นึกถึงและยึดถือเราเป็นแบบอย่างหรือต้นแบบ ดังนั้นหลักการครองใจคนจึงมีความสำคัญต่ออาชีพครู โดยครูนั้นจะต้องมีความสามารถทั้งในการครองตน ครองคน และครองงาน โดยการครองตนเป็นไปเพื่อการดำเนินชีวิตที่มีเป้าหมาย มีความประพฤติและปฏิบัติตนที่ประกอบไปด้วยคุณธรรมควรแก่การยกย่อง การครองคนเป็นไปเพื่อการเข้าใจผู้อื่นและปรับตัวให้เข้ากับบุคคลรอบตัวได้ มีความสามารถในการติดต่อสัมพันธ์ กับผู้อื่น สามารถจูงใจให้เกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือ ส่วนการครองงานเป็นไปเพื่อการสร้างความรัก ความสามัคคีในองค์กรและการแก้ไขปัญหาร่วมกัน สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดี ซึ่งการปฏิบัติตนตามหลักการทั้ง 3 นี้ จะทำให้ครูสามารถดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันเป็นไปด้วยดี และเป็นแบบอย่างแก่ศิษย์ เพื่อนร่วมงานและบุคคลทั่วไปในสังคมที่อยู่อาศัยได้ โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมี

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มรภ รำไพพรรณี

039-319-111 ต่อ 10800
086-440-2639

research_rbru2010
@hotmail.com

ความประสงค์จะดำเนินการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี และ 2) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี เพื่อนำไปสู่รูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูที่สามารถปฏิบัติได้จริง ทำให้เกิดการสร้างครูที่เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคมต่อไป

การวิจัยนี้เป็นแบบผสมผสาน (Mixed Methods Design) โดยขั้นแรก เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อพัฒนารูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี และตรวจสอบองค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด (เฉพาะจังหวัดจันทบุรี) ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 รวมจำนวน 363 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยความคลาดเคลื่อน .05 ของยามาเน่ กลุ่มตัวอย่างได้มาจากวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ขั้นที่สอง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติของรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสนทนากลุ่มเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ 1) ตัวแทนครูจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด (เฉพาะจังหวัดจันทบุรี) จำนวน 2 คน 2) ตัวแทนครูจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 3 คน และ 3) ตัวแทนครูจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 3 คน ใช้การคัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนดขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี มี 3 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการครองตน 2) หลักการครองคน 3) หลักการครองงาน
2. ผลการตรวจสอบรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความตรงของโมเดล ได้แก่ ค่า $\chi^2 = .011$, $df = 1$, $p = .916$, $\chi^2/df = .011$, $RMSEA = .000$, $CFI = 1.000$, $TLI = 1.000$, $SRMR = .002$
3. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี มีรูปแบบแนวทางการการปฏิบัติตน จำนวน 59 รูปแบบ

นอกเหนือจากผลการวิจัยดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยมีแนวคิดหรือข้อเสนอแนะ เพื่อการขยายผล หรือต่อยอดงานวิจัย ที่คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อไปคือ

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี
2. ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบครองตน ครองคน และครองงานของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ข้อมูลจาก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีชรินทร์ รุจิรานุกูล

หัวหน้าโครงการวิจัย หมายเลขติดต่อ 086-307-4318

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัฐฉญา แพทย์ศาสตร์

ผู้ร่วมวิจัย หมายเลขติดต่อ 085-089-1793

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี